

Dosarul nr. 3ra-243/22
2-20053792-01-3ra-01032022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, G. Dașchevici, V. Negru)

ÎNCHEIERE

4 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Alexandru Chiriac
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui
Alexandru Chiriac împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor și
Penitenciarului nr. 6 cu privire la anularea actelor administrative individuale
defavorabile și restabilirea la locul de muncă

împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
au fost admise cererile de apel înaintate de Administrația Națională a Penitenciarelor
și Penitenciarul nr. 6, casată integral hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei
Chișinău sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 20 mai 2020, Alexandru Chiriac a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor și Penitenciarului nr. 6 cu
privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile și restabilirea la
locul de muncă.

În motivarea acțiunii a invocat că la 29 aprilie 2020, în calitate sa de inspector
principal de justiție a făcut cunoștința cu ordinul Administrației Naționale a
Penitenciarelor nr. 608ef din aceeași dată, cu privire la concediere în rezervă din
funcția de ofițer principal al secției siguranță și regim penitenciar în Penitenciarul
nr. 6 Soroca și ordinul Administrației Naționale a Penitenciarilor din 29 aprilie 2020
nr. 607ef cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare concediere.

A comunicat că la 10 aprilie 2020, Comisia de disciplină a luat decizia nr. 10,
prin care inspectorului principal de justiție, Alexandru Chiriac a fost aplicată
sancțiunea disciplinară concediere din funcția de ofițer principal al secției siguranță
și regim penitenciar în Penitenciarul nr. 6 Soroca.

A evidențiat că drept bază pentru motivarea ordinelor Administrației
Naționale a Penitenciarelor nr. 608ef și nr. 607ef din 29 aprilie 2020, care au fost

luate în baza deciziei Comisiei de disciplină nr. 10 din 10 aprilie 2020, a devenit raportul directorului adjunct al Penitenciarului nr. 6, comisar principal de justiție Mihail Covali. Raportul dat este bazat la explicațiile luate de la condamnatul Alexei Tuman, condamnatul Radu Șalari și colaboratorul penitenciarului Igor Balan.

Astfel, condamnatul Alexei Tuman a declarat că la 22 martie 2020, a transmis prin intermediul colaboratorului penitenciarului Igor Balan un telefon mobil de model Samsung-5 unui alt condamnat Andrei Grișciuc. La 23 martie 2020, Igor Balan a întors telefonul mobil Samsung-5 lui Alexei Tuman. În aceeași zi, acest telefon a fost ridicat în rezultatul percheziției. Anterior, deținutul Andrei Grișciuc a vrut să trimită un plic cu scrisori prin intermediul angajatului penitenciarului Igor Balan, care totuși nu a fost trimis, deoarece Igor Balan a refuzat.

Condamnatul Radu Șalari a declarat că fiind în celula nr. 5, Andrei Grișciuc s-a lăudat lui Radu Șalari că are foarte buni prieteni în Penitenciarul nr. 6 și anume Alexandru Chiriac, care lucrează în calitate de angajat operativ și Igor Balan, care activează ca agent la posturile fixe în penitenciar. La fel, cunoaște că Andrei Grișciuc a vorbit cu Alexandru Chiriac prin telefon Samsung-5 și în opinia condamnatului Radu Șalari angajatul penitenciarului Alexandru Chiriac dădea lui indicații. La fel, cum a înțeles deținutul Radu Șalari, condamnat pentru infracțiuni deosebit de grave, angajatul Alexandru Chiriac comunica cu soția lui Andrei Grișciuc și o îndruma cum să se adreseze organelor de resort și l-a îndrumat pe deținutul Andrei Grișciuc să declare refuzul de a primi hrana și cum de făcut legătura cu ziaristul Oleg Brega și să-i transmită lui informația defăimătoare despre administrația actuală a penitenciarului.

Condamnatul Radu Șalari a mai comunicat că el personal a scris două petiții care a semnat Andrei Grișciuc cu conținutul calomnios pe actuala conducere a penitenciarului și folosind că Andrei Grișciuc s-a lăudat de relațiile de prietenie cu Igor Balan a așteptat că ultimul să-i scoată din penitenciar la libertate. Dar asta nu s-a primit, deoarece angajatul Igor Balan a refuzat. La fel, condamnatul Radu Șalari a comunicat că el cunoaște că Andrei Grișciuc a făcut rost de un telefon mobil de mărimea unei brichete. Același condamnat a declarat că cunoaște că asistentul medical al Penitenciarului nr. 6, Victor Tcaci i-a adus condamnatului Andrei Grișciuc pachete de țigări de care a fumat și el fiind într-o celulă.

A mai notat că agent principal de justiție, agent superior al secției siguranță și regim penitenciar a Penitenciarului nr. 6, Igor Balan a comunicat că se află în relații de prietenie cu inspectorul principal de justiție, ofițer principal al secției siguranță și regim penitenciar Alexandru Chiriac. Fiind la serviciu a fost rugat de condamnatul Andrei Grișciuc ca să transmită la libertate un plic care se află la condamnatul Alexei Tuman. Angajatul Igor Balan s-a speriat că acest plic are un conținut neclar și a refuzat. Tot atunci condamnatul Andrei Grișciuc a rugat ca angajatul penitenciarului Igor Balan să aducă un telefon, care se află la condamnatul Alexei Tuman. Reieșind din faptul că de câteva ori pe condamnatul Andrei Grișciuc l-a văzut în birou la ofițer principal a secției siguranță și regim penitenciar Alexandru Chiriac, Igor Balan a acceptat să-l ajute și a transmis telefonul de la Alexei Tuman lui Andrei Grișciuc și pe urmă înapoi.

La fel, Igor Balan a mai comunicat că a primit un cuțit de la un condamnat și l-a transmis lui Andrei Grișciuc, a încercat să filmeze o construcție veche ce urmează

să fie demolată, dar nu s-a primit, a fost rugat de Alexandru Chiriac să transmită suma de 500 de lei prin rutieră unei doamne Mariana în satul XXXXX, dar nu s-a primit. Mai mult a comunicat că la începutul lunii martie la rugămintea lui Alexandru Chiriac a transmis 0,5 kg de bomboane barbaris condamnatului Andrei Grișciuc.

A evidențiat reclamantul că informația pentru Comisia de disciplină și Administrația Națională a Penitenciarelor a fost prezentată sub contextul că cele relatate au avut loc sub conducerea totalitară a inspectorului principal de justiție, ofițer principal al secției de siguranță și regim penitenciar Alexandru Chiriac fără implicarea directorului adjunct al penitenciarului, Covali Mihail, care este o persoană nouă în conducerea Penitenciarului nr. 6 Soroca.

A relatat că a fost supus unui abuz psihologic începând cu anul 2019. Cu scopul de răzbunare în privința lui, începând cu luna noiembrie 2019, au fost pornite 4 anchete de serviciu, a fost interzis accesul la locul de muncă, a fost înjosit în fața efectivului penitenciarului, a fost pusă în pericol viața și sănătatea lui și familiei sale prin comportament al deținuților penitenciarului, acceptat de conducerea instituției, a fost evaluată negativ profesionalitatea lui, a fost semnificativ micșorată salarizarea, a fost aplicată sancțiunea disciplinară retrogradare și, în sfârșit, a fost aplicată sancțiunea disciplinară concediere.

A evidențiat că la momentul luării deciziei privind aplicarea măsurii disciplinare concediere, dânsul a fost membru al Organizației sindicale primare a Penitenciarului nr. 6 ce este o parte a Asociației sindicale a Administrației Naționale a Penitenciarelor și Federației sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova.

Totodată, Comisia de disciplină la ședința din 10 aprilie 2020, anume când a fost examinată necesitatea și posibilitatea aplicării sancțiunii disciplinare concediere, a ignorat prevederile date a legislației. Prin inacțiunile menționate a fost încălcat dreptul angajatului, membrului sindicatelor să fie apărat de Organizația sindicală.

Cu referire la respectarea confidențialității informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, a afirmat că în conformitate cu pct. 10 din Fișa postului ofițerului principal al secției siguranță și regim penitenciar scopul general al funcției este organizarea activității speciale de investigații în scopul asigurării ordinii de drept și regimului de detenție în penitenciar. Sarcine specifice ale postului sunt respectarea întocmai în desfășurarea activității sale speciale de investigații prevederilor normative ale Legii nr. 59 din 29 martie 2012 privind activitatea specială de investigații, realizarea prin mijloace speciale, cunoașterii individualizată a deținuților și colectarea datelor relevante, referitoare la personalitatea acestora, participarea la recrutarea, formarea și organizarea aparatului confidențial la nivelul instituției penitenciare și stabilirea mecanismelor eficiente pentru utilizarea activă a informațiilor culese prin intermediul acestuia.

A considerat că prevederile art. 11 și 25 din Legea nr. 59 din 29 martie 2012 privind activitatea specială de investigații, urmau să fie luate în considerație la ședința Comisiei de disciplină din 10 aprilie 2020.

Reieșind din prevederile pct. 37 din ordinul Ministerului Justiției nr. 593 din 28 noiembrie 2018 cu privire la aprobarea Regulamentului de activitate a comisiilor de disciplină pentru personalul din cadrul sistemului administrației penitenciare și

Legii nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat, precum și din specificul activității ofițerului principal al secției siguranță și regim penitenciar, Alexandru Chiriac, ședința comisiei disciplinare urma să aibă loc prin respectarea principiului confidențialității informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată.

Totodată, acest principiu nu a fost respectat și în mod conștient ignorat, ce constituie o încălcare foarte gravă, deoarece a creat o condiție prin care s-a încălcat principiul contradictorialității de activitate a comisiilor de disciplină.

Acest principiu este stipulat în pct. 21 din ordinul Ministerului Justiției nr. 593 din 28 noiembrie 2018 cu privire la aprobarea Regulamentului de activitate a comisiilor de disciplină pentru personalul din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Principiul contradictorialității prevede asigurarea posibilității persoanelor aflate pe poziții divergente de a se exprima cu privire la orice act sau fapt care are legătură cu abaterea disciplinară pentru care a fost sesizată comisia de disciplină.

Acest drept de a exprima cu privire la orice act sau fapt care are legătură cu abaterea disciplinară ce se afla la examinarea comisiei de disciplină a avut numai directorul adjunct al penitenciarului, Mihail Covali.

Așadar, informația a fost prezentată în formă unilaterală, reieșind din scopul de răzbunare a factorului de decizie al penitenciarului cu angajatul, Alexandru Chiriac.

A subliniat că în conformitate cu prevederile art. 33 din Legea nr. 300 din 21 decembrie 2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, funcționarul public cu statut special cercetat are dreptul să depună explicații, să prezinte argumente și probe ce ar dovedi nevinovăția sa. Totodată, fiind limitat prin respectarea Legii nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat, ofițer principal al secției siguranță și regim penitenciar a fost lipsit de acest drept, din cauza nerespectării prevederilor legale privind convocarea ședinței comisiei de disciplină și examinarea raportului privind ancheta de serviciu în conformitate cu procedura privind protecția informațiilor cu grad secret.

Încălările date devin drept motiv pentru anularea procesului-verbal și a deciziei comisiei de disciplină din 10 aprilie 2020 și, ca rezultat, al ordinelor Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 608ef și nr. 607ef din 29 aprilie 2020, deoarece ședința comisiei de disciplină din 10 aprilie 2020 a avut loc cu încălcările grave ale actelor normative ale Republicii Moldova și drepturilor funcționarului public cu statut special, Alexandru Chiriac.

A precizat că motivul pentru aplicarea sancțiunii disciplinare concediere a devenit încălcarea prevederilor pct. 14 subp. 1), 4) Cod deontologic al funcționarului public cu statut special din sistemul administrației penitenciare, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr. 19 din 21 ianuarie 2019.

Drept temei pentru aplicarea sancțiunii concediere a devenit învinuirea în stabilirea relațiilor ce contravin intereselor de serviciu și imixtiunea în activitatea altui angajat.

Totodată, nu a fost prezentată nicio probă că relațiile stabilite de ofițerul principal al secției siguranță și regim penitenciar contravin intereselor de serviciu sau a avut loc imixtiunea în activitatea altui angajat, dar nu recrutarea acestuia, obligațiune care este strict prevăzută de legislație.

A accentuat că vinovăția ofițerului principal în stabilirea relațiilor ce contravin intereselor de serviciu nu a fost dovedită prin probe veridice și suficiente.

Așadar, sancțiunea disciplinară concediere a fost aplicată ilegal prin încălcarea dreptului lui la apărare, fiind legat în darea declarațiilor obligațiunii de a respecta confidențialitatea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată.

Prin emiterea deciziei Comisiei de disciplină din 10 aprilie 2020 și ordinului Administrației Naționale Penitenciarelor din 29 aprilie 2020 a avut loc o încălcare gravă a dreptului lui la apărare.

A susținut că decizia comisiei de disciplină a fost luată prin nerespectarea principiului prezumției nevinovăției, principiu de bază la stabilirea vinovăției și sancționarea persoanei.

La ședința Comisiei de disciplină din 10 aprilie 2020 a avut loc manipularea faptelor în construirea artificială a abaterilor disciplinare cu scopul creării unei imagini negative în privința colaboratorului penitenciarului, ofițer principal de justiție al secției siguranță și regim penitenciar, Alexandru Chiriac.

Mai mult decât atât, prevederile legislației Republicii Moldova au fost folosite abuziv, excluzând din contextul întreg al actului legislativ numai pentru atingerea scopului de a crea imaginea existenței unei abateri disciplinare.

Astfel, ordinul Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 608ef din 29 aprilie 2020, ordinul Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 607ef din 29 aprilie 2020 și decizia Comisiei de disciplină din 10 aprilie 2020 au fost emise cu încălcarea gravă a principiilor de bază a sistemului penitenciar și a drepturilor și libertăților ofițerului principal al secției siguranță și regim penitenciar, Alexandru Chiriac și anume: principiul legalității, principiul respectării confidențialității informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, principiul garantării dreptului la apărare, principiul prezumției de nevinovăție, principiul contradictorialității, dreptul să depună explicații, să prezinte argumente și probe ce ar dovedi nevinovăția sa, dreptul membrului sindicatelor să fie apărat și reprezentat de Organizația sindicală.

Prin ordinul Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 607ef din 29 aprilie 2020, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară concediere și prin ordinul Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 608ef din 29 aprilie 2020, a fost concediat din funcția de ofițer principal al secției siguranță și regim penitenciar.

A remarcat că sancțiunea disciplinară concediere, aplicată lui, mai ales fără temei legal, are un caracter înjositor, dar și aduce pagube considerabile statului. Ajungând în rang al comisarului de justiție și funcția de ofițer principal, fiind persoana cu studii juridice de nivel licențiat al dreptului, având experiență de serviciu aproximativ 10 ani, numai la dorința unei persoane noi, care a parvenit la conducerea penitenciarului, devine în afara serviciului de stat, unde cunoștințele lui și experiența sunt foarte solicitate și necesare, reieșind din situația că migrarea populației din Republica Moldova are un nivel sporit.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul art. 118, 139, 141, 196 Cod administrativ, art. 2, 4, 33, 91, 92, 93 din Legea nr. 300 din 21 decembrie 2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, art. 1, 12 din Legea nr. 59 din 29 martie 2012 privind activitatea specială de investigații, art. 7, 13 din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat, art. 5, 7, 21 din Legea sindicatelor nr. 1129 din 7 iulie 2000, pct. 4, 8, 21, 37 din ordinul Ministerului Justiției nr. 593 din 28 noiembrie

2018 cu privire la aprobarea Regulamentului de activitate a comisiilor de disciplină pentru personalul din cadrul sistemului administrației penitenciare, pct. 14 Codul deontologic al funcționarului public cu statut special din sistemul administrației penitenciare, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr. 9 din 21 ianuarie 2019.

A solicitat anularea ordinului Administrației Naționale a Penitenciarelor din 29 aprilie 2020 nr. 608ef, anularea ordinului Administrației Naționale a Penitenciarelor din 29 aprilie 2020 nr. 607ef în privința lui Alexandru Chiriac, anularea deciziei Comisiei de disciplină nr. 10 din 10 aprilie 2020 în privința lui Alexandru Chiriac, anularea procesului-verbal nr. 10 al Comisiei de disciplină din 10 aprilie 2020 în privința lui Alexandru Chiriac, restabilirea la serviciul din rezervă a inspectorului principal de justiție, Alexandru Chiriac în funcția de ofițer principal al secției siguranță și regim penitenciar în Penitenciarul nr. 6 Soroca și ale drepturilor aferente acestuia începând cu ziua aplicării sancțiunii disciplinare concediere.

Prin hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă integral acțiunea.

A fost anulat ordinul Administrației Naționale a Penitenciarelor din 29 aprilie 2020 nr. 608ef.

A fost anulat ordinul Administrației Naționale a Penitenciarelor din 29 aprilie 2020 nr. 607ef în privința lui Alexandru Chiriac.

A fost anulată decizia Comisiei de disciplină nr. 10 din 10 aprilie 2020 în privința lui Alexandru Chiriac.

A fost anulat procesul-verbal nr. 10 al Comisiei de disciplină din 10 aprilie 2020 în privința lui Alexandru Chiriac.

A fost restabilit Alexandru Chiriac în funcția de inspector principal de justiție ofițer principal al secției siguranță și regim penitenciar în Penitenciarul nr. 6 Soroca.

A fost obligată Administrația Națională a Penitenciarilor și Penitenciarul nr. 6 în condițiile legii să-i achite lui Alexandru Chiriac salariul pentru absența forțată de la muncă.

În susținerea soluției emise, prima instanță a constatat că potrivit adeverinței din 24 aprilie 2020, semnată de Președintele asociației sindicale primare, Vera Vlauța și Președinte al asociației Sindicale a Administrației Naționale a Penitenciarelor, Larisa Frija, se confirmă că Alexandru Chiriac este membru al organizației sindicale primare a Penitenciarului nr. 6 Soroca al administrației Naționale a Penitenciarelor a Ministerului Justiției începând cu 11 martie 2014.

Cu referire la prevederile art. 87 și 89 alin. (2) Codul muncii, instanța de judecată a reținut faptul că concedierea lui Alexandru Chiriac a avut loc cu derogare de la prevederile expuse, adică în lipsa acordului comitetului sindical.

Prima instanță a menționat că sancțiunea disciplinară aplicată „concediere” trebuie să fie proporțională gravității abaterii disciplinare, ținându-se cont de împrejurările în care aceasta a fost comisă, gradul de vinovăție, consecințele, precum și existența altor sancțiuni disciplinare.

Astfel, prima instanță a stabilit că din contextul actelor administrative contestate nu este clar în săvârșirea căror acțiuni se face vinovat angajatul Alexandru Chiriac, or situația faptică expusă nu evidențiază în mod concret care anume abateri disciplinare (acțiuni/inacțiuni) au fost comise de ultimul.

Totodată, prima instanță a evidențiat că la soluționarea cauzei instanța a făcut cunoștință cu materialele prezentate cu parafa secret, prezentate de către Administrația Națională a Penitenciarelor.

La 9 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Administrația Națională a Penitenciarelor, iar la 18 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Penitenciarul nr. 6 Soroca, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, au depus cereri de apel nemotivate împotriva hotărârii primei instanțe.

La 12 mai 2021, prin intermediul poștei electronice și la 13 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, Penitenciarul nr. 6 Soroca, iar la 14 mai 2021, prin intermediul poștei electronice și la 18 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, Administrația Națională a Penitenciarelor, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, au prezentat motivarea apelurilor.

Prin decizia din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise cererile de apel înaintate de Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul nr. 6, casată integral hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Alexandru Chiriac.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că în privința reclamantului/intimat a fost aplicată sancțiunea disciplinară „concedierea” pentru încălcarea prevederilor art. 63 lit. e), 87 lit. c), i), j) și o) din Legea nr. 300 din 21 decembrie 2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, pct. 14 subpct. 1) și 4) Codul deontologic al funcționarului public cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Instanța de apel a stabilit că apelantul/pârât întemeiat a dispus aplicarea sancțiunii disciplinare în privința intimatului/reclamant. Or, în cadrul procesului, din probele administrate, s-a constatat indubitabil încălcarea de către Alexandru Chiriac a prevederilor art. 63 lit. e), 87 lit. c), i), j) și o) din Legea nr. 300 din 21 decembrie 2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, pct. 14 subpct. 1) și 4) Codul deontologic al funcționarului public cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, pasibilă de sancțiune.

De asemenea, instanța de apel a menționat că din probatoriul dosarului rezultă că în cadrul anchetei de serviciu, au fost acumulate următoarele probe: declarațiile angajaților vizați în ancheta de serviciu și condamnăților implicați.

La fel, instanța de apel a evidențiat că Alexandru Chiriac a refuzat să depună explicații, ca urmare fiind întocmit procesul-verbal din 23 martie 2020.

Astfel, ancheta de serviciu în privința lui Alexandru Chiriac a fost efectuată în conformitate cu normele legale.

Totodată, instanța de apel a considerat că sunt neîntemeiate argumentele instanței de fond invocate în hotărârea contestată că la examinarea posibilității aplicării sancțiunii disciplinare „concediere” în privința lui Alexandru Chiriac, Comisia de disciplină a ignorat prevederile normelor legale, încălcând dreptul angajatului membru de sindicat de a fi apărat de Organizația sindicală, fiind făcută trimitere la prevederile art. 4 din Legea 300/2017.

Or, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că norma legală invocată nu poate fi aplicată la speță, deoarece în privința reclamantului/apelant a fost emis un act administrativ individual defavorabil de aplicare a sancțiunii disciplinare, nefiind

vorba de actul administrativ normativ, situație care nu se încadrează în prevederile art. 4 din Legea 300/2017 și nu impune obligativitatea consultării organizației sindicale reprezentative.

La 29 noiembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Alexandru Chiriac a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 28 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Alexandru Chiriac a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei decizii noi de menținere a hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o adoptată cu aprecierea eronată a probelor administrate, aplicarea eronată a normelor de drept material, legea aplicată a fost interpretată în mod eronat, așa dar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților lui fundamentale.

A precizat că în abaterea disciplinară sunt menționate numele deținuților Alexei Tuman, Andrei Grișciuc și Ion Draniuc, precum și a colaboratorului penitenciarului Igor Balan, dânsul nefiind implicat în această abatere disciplinară.

Dar, din decizia instanței de apel reiese că anume pentru aceste acțiuni dânsul a fost sancționat disciplinar prin concediere de la serviciu pentru încălcarea prevederilor pct. 14 subpunctul 1), 4) Codul deontologic al funcționarului public cu statut special din sistemul administrației speciale, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr. 19 din 21 ianuarie 2019, coroborate cu art. 87 lit. c), i), j) și o) din Legea nr. 300 din 2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare.

A comunicat că la 22 iulie 2020, de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Soroca a fost pornită urmărirea penală în temeiul bănuielii rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal, în care dânsul a fost recunoscut unul din bănuși în săvârșirea acțiunilor menționate, fiind aplicată drept bază adresarea Penitenciarului nr. 6 Soroca cu referire la ordinul nr. 607ef din 29 aprilie 2020 al Administrației Naționale a Penitenciarelor, ordinul nr. 608ef din 29 aprilie 2020 emis de Administrația Națională a Penitenciarelor, decizia Comisiei de disciplină nr. 10 din 10 aprilie 2020 și procesul-verbal al Comisiei de disciplină nr. 10 din 10 aprilie 2020.

Totodată, a evidențiat că a fost scos de sub urmărirea penală din motiv că fapta nu a fost săvârșită de bănuș, menționând că copia ordonanței procurorului din 12 aprilie 2021, la cerințele insistente ale lui i-a fost adusă la cunoștință după examinarea cauzei la Curtea de Apel Chișinău.

A explicat că în cazul aplicării sancțiunii disciplinare, sancțiunea disciplinară aplicată trebuie să fie proporțională gravității abaterii disciplinare, ținându-se cont de împrejurările în care aceasta a fost comisă, gradul de vinovăție, consecințele, precum și existența altor sancțiuni disciplinare.

Din contextul actelor administrative ce sunt contestate nu este clar în săvârșirea căror acțiuni se face vinovat dânsul, deoarece situația faptică expusă nu evidențiază în mod concret care anume abateri disciplinare - acțiuni sau inacțiuni au fost comise de el și pentru care anume abateri disciplinare este sancționat prin concediere.

A considerat că este absolut greșită concluzia instanței de apel precum că dânsul a refuzat să depună declarații și refuzul de a da declarații este inclus în lista probatoriu pentru adoptarea deciziei Curții de Apel.

Reieșind din prevederile pct. 10 din Fișa postului ofițerului principal al secției siguranță și regim penitenciar și art. 11 din Legea nr. 59 din 29 martie 2012 privind activitatea specială de investigații, a remarcat că refuzul de a da declarații privind executarea serviciului supus obligativității de a respecta conspirație în fața persoanelor fără acces la secret de stat sau la informație oficială cu accesibilitate limitată se consideră respectarea legislației în vigoare și nicidecum nu poate fi folosită pentru concedierea persoanei care posedă această informație în procesul executării serviciului și refuză în divulgarea acesteia întru executarea legislației și atribuțiilor de serviciu.

Așadar, prevederile date urmau să fie luate în considerație la ședința Comisiei de disciplină din 10 aprilie 2020.

A menționat că, ignorând prevederile pct. 37 din ordinul Ministerului Justiției nr. 593 din 28 noiembrie 2018 cu privire la aprobarea Regulamentului de activitate a comisiilor de disciplină pentru personalul din cadrul sistemului administrației penitenciare și Legii nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat, prin manipulările dure, directorul adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca, Mihail Covali a insistat ca să fie introdusă în procesul-verbal al Comisiei de disciplină mențiunea precum că colaboratorul Penitenciarului refuză de a da declarații. Mențiunea dată a fost înscrisă în prezența reprezentantului instituției, dar în lipsa reprezentantului salariatului Alexandru Chiriac, prin încălcarea prevederilor art. 208 Codul muncii.

La fel, a subliniat că prima instanță, examinând cauza în fond, a făcut cunoștință cu materialele documentare cu parafa secret prezentate de Administrația Națională a Penitenciarelor la solicitarea instanței, prin ce a fost respectat dreptul lui de a da declarații și prezenta probe în instanța de judecată ce ar dovedi nevinovăția sa, prevăzut de art. 33 din Legea nr. 300 din 21 decembrie 2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare. Ședința comisiei de disciplină a Penitenciarului nr. 6 Soroca din 10 aprilie 2020 a avut loc cu încălcările grave a actelor normative ale Republicii Moldova și drepturilor funcționarului public cu statut special.

Totodată, Curtea de Apel a ignorat acest fapt și neîntemeiat a casat hotărârea instanței care apără drepturile salariatului și a lăsat în vigoare actele administrative evident ilegale.

A accentuat că prima instanță a făcut trimitere nu numai la prevederile art. 4 din Legea nr. 300 din 21 decembrie 2017, dar a atras atenția și la prevederile art. 21 din Legea sindicatelor nr. 1129 din 7 iulie 2000, art. 87 și 89 Codul muncii, art. 42 din Constituția Republicii Moldova, art. 13 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii.

A mai notat că este de mirare mențiunea instanței de apel în sensul că la momentul aplicării sancțiunii dânsul se afla la cea de a treia abatere disciplinară, de aceia din argumentele instanței de apel, a considerat recurentul că sancțiunea aplicată este prea gravă pentru abaterea comisă.

A evidențiat recurentul că abaterea în cauză a fost comisă de alte persoane, dânsul nu are nicio tangență la abaterea ce se discută. Dar încercarea de a-l sancționa a avut loc de 3 ori în timp de 4 luni, ce confirmă faptul unei presiuni la locul de

muncă, ce se consideră o formă de tortură și abuz de putere din partea angajatorului prin încălcarea drepturilor salariatului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 16 noiembrie 2021, în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că la 29 noiembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Alexandru Chiriac a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 46-47 vol. II).

Tot actele cauzei atestă că decizia motivată din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului, prin intermediul oficiului poștal, la 31 ianuarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 49 vol. II).

Se mai constată că la 28 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Alexandru Chiriac a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 52-61, 69 vol. II).

Astfel, recursul depus de Alexandru Chiriac împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

La 1 martie 2022, în adresa Administrației Naționale a Penitenciarelor și Penitenciarului nr. 6 Soroca a fost expediată copia recursului depus de Alexandru Chiriac, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 70 vol. II), fiind recepționată de către destinatari la 7 martie 2022, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 72-73 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul nr. 6 Soroca nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Alexandru Chiriac, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ

exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de

drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Alexandru Chiriac.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Alexandru Chiriac se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu